

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 3686

гр. София, 25.05.2021 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав, в закрито заседание на 25.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

като разгледа дело номер **12858** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявени са обективно съединени искиове с правно основание чл.2в, ал.1, т.1, вр. чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), по реда на чл.203-207 АПК.

Производството е образувано по искова молба на А. Н. П., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [улица], ап.6, срещу Българска народна банка, за заплащане на обезщетение на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за претърпени имуществени вреди, както следва: 1. В размер на 4010 лв., представляващо законна лихва за незаконно неизвършен превод в размер на 40 000 евро за периода от 19.06.2014 г. до предявяване на иска на 15.01.2015 г. и 2.В размер на 8441 лв., представляващо законна лихва от неправомерно задържане на сумата от гарантирания размер на влога й от 196 000 лв. и изплатената й договорна лихва върху същата сума за периода от 25.06.2014 г. до 04.12.2014 г. - периода на поставянето на К. под специален надзор и 3. Обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв. – претърпян стрес, влошено здравословно състояние и намалена трудоспособност.

В исковата молба (ИМ) се излага следната фактическа обстановка:

На 19.06.2014 г., в качеството си на депозант в К., ищцата наредила безкасово плащане на сума в размер на 40 000 евро в Българо-американска кредитна банка.

На 20.06.2014 г. К. е поставена под специален надзор и банката е изключена от платежните системи.

С Решение № 73 от 20.06.2014 г. на УС на БНБ К. е поставена под специален надзор, обявено в Търговския регистър на 23.06.2014г.

На неизвестна за ищцата дата, въз основа на Заповед № К-21/3-1220 от 25.06.2014 г. са анулирани счетоводни операции, между които и платежното нареждане от 19.06.2014г.

Твърди се, че посочените действия на квесторите на К., назначени с решение на УС на БНБ, нарушавали редица норми на действащото законодателство, подробно описани в

ИМ, респ. били основание за ангажиране на отговорността на БНБ по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

С определение № 3829 от 12.06.2017 г. производството по делото е прекратено частично – по предявения иск за обезщетение на имуществени вреди в размер на 40 000 евро с левова равностойност от 78 233 лв., представляващи разликата между размера на вложенията на ищцата в К. и изплатения ѝ гарантиран депозит. В тази част, определението е оставено в сила с определение № 11343 от 28.09.2017 г. по адм.д.№ 9820/2017 г. по описа на ВАС, III-то отделение.

Постъпил е писмен отговор на ИМ от БНБ от 24.04.2015 г., в който се оспорват допустимостта и основателността на исковете.

Постъпила е уточнителна молба от ищцата от 02.02.2021 г. в изпълнение на определение на съда от 10.12.2020 г.

С определение от 19.02.2021 г. производството е насрочено в открито съдебно заседание за 12.05.2021 г.

След насрочване на делото в открито съдебно заседание, са постъпили редица молби от страните с искания и възражения, по които съдът не се е произнесъл поради не даване ход на делото на 12.05.2021 г.

За процесуална икономия и за изясняване предмета на делото съдът намира, че следва да се произнесе в закрито заседание по исканията на страните:

1. Постъпила е молба от 12.03.2021 г. от ответника БНБ с искане за частично прекратяване на производството относно иска за сумата от 4010 лв., представляваща законна лихва за незаконно неизвършен превод в размер на 40 000 евро за периода от 19.06.2014 г. до предявяване на иска на 15.01.2015 г. Ищецът се позовава на влязлото в сила прекратяване на исковата претенция за 78 233 лв., представляваща равностойността на 40 000 евро – нареден от ищцата, но неизвършен превод на 19.04.2014 г. Според ответника, прекратяването на главния иск налагало прекратяване и на акцесорния иск за лихва за забава върху същата главница.

Съдът намира искането за основателно.

В раздел II.1 на първоначалната искова молба, по която е образувано адм.д.№ 610/2015 г. по описа на ВАС, ищцата е предявила обективно съединен иск за заплащане на мораторна лихва в размер на 4010 лв. за периода от 20.06.2014 г. до 20.12.2014 г. върху сумата от 78 233 лв. като левова равностойност на 40 000 евро – нанесена вреда по т.І от исковата молба. Правилно е становището на ответника, че прекратяването на производството по главния иск – за главницата от 78 233 лв. предполага прекратяване и на акцесорния иск за лихва за забава. Пропускът на съда да се произнесе по този акцесорен иск в прекратителното определение № 3829 от 12.06.2017 г. не обосновава възможност за самостоятелно съществуване на иска за мораторни лихви отделно от главница. Ето защо производството в тази му част следва да бъде прекратено.

2. С молба от 08.03.2021 г. ищцата е предявила инцидентен установителен иск (ИУИ) за установяване незаконосъобразност на действията на квесторите на [фирма] (в несъстоятелност) по анулиране на наредения на 19.06.2014 г. банков превод на 40 000 евро. Във връзка с него излага твърдения за незаконосъобразност на ръчното анулиране на наредения превод, извършено няколко дни след поставяне на банката под специален надзор, с доводи от чл.78д от Закона за платежните услуги и платежните системи и чл.119 от ЗКИ. В пряка причинно-следствена връзка с тези действия сочи, че сумата от 40 000 евро е върната по нейна сметка в [фирма], в

резултат на което наличното салдо по нея превишило с около 46 000 евро размера на гарантираната сума от 100 000 евро. Предвид изложеното, тази сума не ѝ била заплатена от ФГВБ, респ. представлявала претърпяна от ищцата имуществена вреда.

В молбата е формулирано искане за установяване на незаконосъобразността на гореописаните действия на квесторите на [фирма] (в несъстоятелност).

Постъпила е молба от 01.04.2021 г. от ответника БНБ с възражение срещу допустимостта на ИУИ с доводи, че предметът на този иск напълно се покрива с предмета на частично прекратеното производство – по иск за обезщетение на имуществени вреди в размер на 40 000 евро с легова равностойност от 78 233 лв., представляващи разликата между размера на вложенията на ищцата в К. и изплатения ѝ гарантиран депозит. Изложеното навеждало на заобикаляне на закона.

Допълнителен аргумент излага от гражданския характер на правоотношенията по изпълнение на платежни нареждания между ищцата и [фирма] (в несъстоятелност), още повече, че към 19.06.2014 г. (когато се твърдят увреждащите действия) банката все още не е поставена под специален надзор и не са назначени квестори. Счита, че не се налице предпоставките по чл.212 ГПК.

Съгласно чл.212 ГПК в първото заседание за разглеждане на делото ищецът, а с отговора на исковата молба - ответникът, може да поиска съдът да се произнесе в решението си и относно съществуването или несъществуването на едно оспорено правоотношение, от което зависи изцяло или отчасти изходът на делото.

Съдът приема, че в случая тези предпоставки не са налице по съображенията, изложени от ответника в молба от 01.04.2021 г. В раздел I на първоначалната искова молба, по която е образувано адм.д.№ 610/2015 г. по описа на ВАС, ищцата е предявила обективно съединен иск за обезщетение за имуществени вреди за сумата от 78 233 лв. като легова равностойност на 40 000 евро. За обосноваването му са посочени фактически твърдения, напълно идентични с тези по предявения от нея ИУИ – за незаконосъобразност на действията на квесторите на К. по кенсалиране на наредения на 19.06.2014 г. превод на 40 000 евро. Именно този иск е прекратен с определение № 3829 от 12.06.2017 г. по адм.д. №12858/2016 г. на АССГ, оставено в сила с определение № 11343 от 28.09.2017 г. по адм.д.№ 9820/2017 г. по описа на ВАС, III-то отделение. Посочването на идентични фактически обстоятелства по иска, чиято допустимост е отречена с влязло в сила определение, и инцидентния установителен иск, представлява злоупотреба с право поради заобикаляне на закона. Това е така, тъй като по дефиниция, чрез ИУИ във висиящия процес се въвежда нов спорен предмет: преюдициално правоотношение, по което и без ИУИ съдът по необходимост ще вземе отношение в мотивите на решението си, тъй като има връзка с предмета на спора. ИУИ следва да бъде разгледан, даже и делото по главния иск да бъде прекратено (л.372-373 от „Българско гражданско процесуално право“, изд.1988 г., автор проф. д-р Ж. С.). В случая, посредством предявения ИУИ ищцата въвежда напълно същия предмет на спора, което не отговаря на изискванията за преюдициалност на инцидентния иск спрямо спорното правоотношение. След като с влязло в сила определение е отречена допустимостта на иска за вреди за сумата от 78 233 лв. като легова равностойност на 40 000 евро, формулирането на преюдициална претенция на същите фактически основания, представлява заобикаляне на закона.

На следващо място, не са налице предпоставките по чл.212 ГПК, тъй като след прекратяване на производството относно исковете за обезщетение на имуществени вреди в размер на 40 000 евро и за мораторни лихви върху същите вреди, претенцията

за установяване на незаконосъобразност на действията на квестори на К. по анулиране на превода на тази сума не се намират в изискуемото съотношение на преюдициалност спрямо главния спор. С други думи, не е налице висящ процес относно спорно право, налагащ установяване на съществуването на твърдяното спорно преюдициално правоотношение.

В допълнение, основателни са доводите на ответника, че наведените фактически твърдения за незаконосъобразност на действия на банкови служители на [фирма], извършени на 19.06.2014 г., касаят период, в който банката не е имала назначени квестори. От една страна, това обстоятелство прекъсва твърдяната причинно-следствена връзка с действия/бездействия на служители на ответника. От друга страна, твърденията на ищцата за отговорност по чл.49 ЗЗД (л.113 от делото) изключва подсъдността на този иск на административния съд, което също е предпоставка за съвместно разглеждане на ИУИ. Същевременно, не се дължи препращане на претенцията към общия съд поради предявяването ѝ извън давностния срок по чл.110 ЗЗД.

3. Във връзка с изложеното по т.1 и т.2 съдът следва да съобрази кои от доказателствените искания на страните са допустими и относими. Поради прекратяване на производството относно претенциите за главница и мораторни лихви върху неизпълнен нареден превод на 40 000 евро, съдът намира за неотнормими към спора исканията по т.1-3, 5 и 6 от уточнителна молба на ищцата от 21.04.2015 г. (л.13 от адм.д.№ 1962/2015 г. на АССГ). По идентични съображения следва да се отмени определение от 19.02.2021 г. в частта, с която е допусната задача към ССЕ по т.4 от същата уточнителна молба. Така, допуснатата по делото ССЕ остава със задача, формулирана от ответника относно исковата претенция за 8441 лв., представляваща законна лихва от неправомерно задържане на сумата от гарантирания размер на влога от 196 000 лв.

Неоснователно е искането на ответника за отмяна на определението по допусната съдебно-медицинска експертиза, тъй като същата е във връзка с претенцията за неимуществени вреди.

Водим от горното, съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ВРЪЩА исковата молба на А. Н. П., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [улица], ап.6, срещу Българска народна банка, в частта за заплащане на обезщетение на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за претърпени имуществени вреди, както в размер на 4010 лв., представляващо законна лихва за незаконно неизвършен превод в размер на 40 000 евро за периода от 19.06.2014 г. до предявяване на иска на 15.01.2015 г. и ПРЕКРАТЯВА производството по адм.д.№ 12858/2016 г. по описа на АССГ, 69-и състав, в посочената част.

ОТМЕНЯ определение от 19.02.2021 г., с което е допусната задача на комплексна счетоводно-техническа експертиза със задачи, формулирани в т.4, л.10 от първоначалната искова молба по адм.д.№ 610/2015 г. по описа на ВАС, III-то отделение (неправилно посочена като т.3 в определението от 19.02.2021 г.) и по т.4 от уточнителна молба на ищцата от 21.04.2015 г. (л.13 от уточнителна молба на ищцата по адм.д.№ 1962/2015 г. на АССГ), като експертизата остава със следните задачи: след

проверка в К. и ФГВБ да посочи какъв е размера на главницата и лихвите, включени в сумата от 196 000 лв., изплатени на ищцата от ФГВБ, да изчисли размер на законната лихва за забава върху сумата от 196 000 лв., от която да извади изплатената от ищцата договорна лихва, за следните периоди: от 25.06.2014 г. до 04.12.2014 г., от 25.07.2014 г. до 05.11.2014 г. и от 25.07.2014 г. до 06.11.2014 г., да изчисли размер на законната лихва върху сума в размер на 40 000 евро за периода от 19.06.2014 г. до предявяване на иска на 15.01.2015 г., както и да отговори на задачите, поставени в доказателствените искания в отговора на БНБ на исковата молба, при първоначален депозит в размер на 200 лв., вносими от БНБ в 7-дневен срок от съобщението.

ОПРЕДЕЛЯ допуснатата експертиза да бъде изпълнена от вещото лице О. И. К..

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на ответника за заличаване на допуснатата съдебно-медицинска експертиза.

Преписи от определението да се изпратят на страните на основание чл.138, ал.3 АПК.

Определението в прекратителната му част подлежи на обжалване с частна жалба пред ВАС на РБ в 7-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ: